

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dotazník postojů žáků (podoba dotazníku)

Struktura a podoba dotazníku

Pomocí dotazníku mapujeme význam následujících pojmů:

- VZDELÁVÁNÍ, ŠKOLA – Primárním cílem, pro účely výzkumu, je sledovat vnímání významu klíčových pojmů a jejich umístění v sémantickém prostoru.
- CESKÝ JAZYK, MATEMATIKA, CIZÍ JAZYK, POCÍTACE – Jako vyučovací předměty jsou tyto pojmy považovány za jádro všeobecného vzdělání. Ve školském sylabu bývají označovány jako „hlavní“ vyučovací předměty. Vnímají žáci uvedené pojmy jako pouhé vyučovací předměty nebo si uvědomují i jiné, další jejich postavení ve svém životě? (Jsou relativně blíže pojmům ŠKOLA, POVINNOST nebo ŽIVOT, BUDOUCNOST.)
- JÁ – Pojem, s jehož pomocí se dá minimálně vyčíst osobní postavení respondenta ke všem sledovaným pojmům.
- ŽIVOT, LÁSKA, BUDOUCNOST, POVINNOST, PRAVDA – Pojmy pomáhají určit vztah respondentu k jejich hodnotám. Uvědomují si žáci význam sledovaných pojmů pro svůj život a budoucnost? Do jaké míry vnímají vzdělávání a školu (příp. „hlavní“ vyučovací předměty) jako povinnost a pravdu?
- VEDA, KULTURA, PŘÍRODA, SVET – Pojmy významově a obsahově velmi bohaté. Vnímají žáci význam vzdělávání pro náš svět? Do jaké míry mají sledované pojmy spojené s vědou a kulturou?
- TECHNIKA, HRA – Pojmy slouží pro dokreslení sémantického prostoru.

2 z 2

Odpovědi na tyto otázky lze hledat prostřednictvím indikátoru, kterými je umístění na škálách a vzájemnými vzdálenostmi pojmu a to až spíše po stanovení norem a transformací výsledku na jednotnou škálu (např. na z-skór). V Manuálu budou nabídnuty vybrané indikátory, jejich grafická prezentace a interpretace. Tento nástroj bude na školách sloužit patrně až jako nadstavbový. Školy, které se s ním seznámí a naučí se ho používat, ocení jeho přínos časem při sledování vývoje žáku, tříd a celé školy.

V rámci dotazníku jsou pojmy seřazeny v tomto pořadí: HRA – BUDOUCNOST – PŘÍRODA – CESKÝ JAZYK – KULTURA – LÁSKA – VZDELÁVÁNÍ – TECHNIKA – PRAVDA – MATEMATIKA – ŽIVOT – ŠKOLA – POCÍTACE – POVINNOST – JÁ – CIZÍ JAZYK – VEDA – SVET

Význam pojmu budeme mapovat pomocí sedmibodových škál, které uvozují následující adjektiva:

- užitečná – neužitečná (faktor hodnocení)
- pomalá – rychlá (faktor aktivity)
- silná – slabá (faktor potence)
- jednotvárná – pestrá (faktor hodnocení)
- mladá – stará (faktor aktivity)
- vzdálená – blízká (faktor potence)
- krásná – ošklivá (faktor hodnocení)
- pasivní – aktivní (faktor aktivity)
- hluboká – povrchní (faktor potence)
- nudná – zajímavá (faktor hodnocení)
- pružná – tuhá (faktor aktivity)
- úzká – široká (faktor potence)
- jednoduchá – složitá

U jednotlivých škál je naznačeno, jaký faktor zastupují. Zařazení třinácté škály má informační charakter a provedená faktorová analýza ji zpravidla identifikuje jako samostatný faktor.